

Na temelju članka 15. Statuta HRT-a (Narodne novine br. 14/13), a u skladu s odredbama Ustava Republike Hrvatske (Narodne novine br. 56/90, 135/97, 8/98, 113/00, 124/00, 28/01, 41/01, 55/01, 76/10, 85/10), Zakona o referendumu i drugim oblicima osobnog sudjelovanja u obavljanju državne vlasti te lokalne i područne (regionalne) samouprave (Narodne novine br. 33/96, 92/01, 44/06, 58/06, 69/07, 38/09) te mišljenjem Venecijanske komisije (CODE OF GOOD PRACTICE ON REFERENDUMS) i Ugovorom između Hrvatske radiotelevizije i Vlade Republike Hrvatske za razdoblje od 1. siječnja 2013. do 31. prosinca 2017., Glavni ravnatelj HRT-a donio je dana 19. travnja 2013.

PRAVILA O POSTUPANJU HRT-a TIJEKOM REFERENDUMA

I. OPĆE ODREDBE

Ovim pravilima definiraju se način, oblik, opseg i uvjeti za predstavljanje stajališta o referendumskim pitanjima u programima Hrvatske radiotelevizije (u daljnjem tekstu: HRT).

Ova pravila odnose se na vrijeme prikupljanja potpisa za raspisivanje referenduma, referendumsku kampanju te na proces glasovanja o referendumskom pitanju do proglašenja službenih rezultata.

Referendum je oblik neposrednog odlučivanja birača u obavljanju državne vlasti o pitanjima određenim Ustavom Republike Hrvatske (u daljnjem tekstu: državni referendum) i o pitanjima iz samoupravnoga djelokruga jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave (u daljnjem tekstu: lokalni referendum).

Drugi oblici neposrednog odlučivanja i izjašnjavanja birača u obavljanju državne vlasti te lokalne i područne (regionalne) samouprave su: savjetodavni referendum, mjesni zborovi građana i predstavke građana.

Državni referendum mogu raspisati Hrvatski sabor i predsjednik Republike Hrvatske.

Hrvatski sabor može raspisati referendum o prijedlogu za promjenu Ustava Republike Hrvatske, o prijedlogu zakona ili o drugom pitanju iz svojeg djelokruga. Hrvatski će sabor raspisati referendum ako to zatraži 10 posto od ukupnog broja birača u Republici Hrvatskoj.

Predsjednik Republike može na prijedlog Vlade Republike Hrvatske i uz supotpis predsjednika Vlade Republike Hrvatske raspisati referendum o prijedlogu promjene Ustava Republike Hrvatske ili o drugom pitanju za koje drži da je važno za neovisnost i opstojnost Republike Hrvatske.

Državni referendum mora se raspisati radi donošenja odluke o udruživanju Republike Hrvatske u savez s drugim državama.

Lokalni referendum može raspisati predstavničko tijelo jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave.

Predstavničko tijelo jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave može, pod uvjetima propisanim Zakonom o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi, raspisati referendum o pitanju iz svojega samoupravnog djelokruga o kojem predstavničko tijelo ima pravo donositi odluke.

II. OSNOVNA NAČELA

Osnovna načela na kojima se temelje ova pravila su:

1. Cjelovito posredovanje svih relevantnih, političkih i drugih informacija, ocjena i mišljenja, koja omogućuju javnosti da prema savjesti odluči o referendumskom pitanju.
2. Mogućnost podjednake zastupljenosti stajališta o referendumskom pitanju.
3. Nijedna zainteresirana strana u referendumskom procesu ne smije imati povlašten položaj.
4. HRT će posebice voditi računa o tome da se načela uravnoteženosti, poštenja i nepristranosti poštuju u svim emisijama informativnog programa HRT-a, posebice u emisijama koje tematski nisu u izravnoj vezi s referendumom, ali bi mogle utjecati na raspoloženje glasača.
5. HRT u predstavljanju referendumskih aktivnosti u svojim programima jamči novinarsku neovisnost, profesionalnost i stručnost, dosljedno poštovanje novinarskog kodeksa te općeprihvaćenih pravila i načela uravnoteženosti, poštenja i nepristranosti.

III. PROGRAMSKA PRAVILA

HRT će tijekom prikupljanja potpisa za referendum i prigodom proglašenja referenduma obavijestiti javnost u informativnim emisijama te na internetskoj stranici o početku i tijeku prikupljanja potpisa te o proglašenju referenduma.

HRT će u svojim programima u redovitim radijskim i televizijskim informativnim emisijama, te na teletekstu i internetskim stranicama objavljivati sve informacije važne za referendum i tijekom referendumskog postupka.

Novinari i voditelji HRT-a ne smiju u redovitim i posebnim emisijama iznositi svoja stajališta ili sklonosti. Rad novinara i voditelja HRT-a koji sudjeluju u referendumskom procesu utvrđuju se općim aktima i Etičkim kodeksom HRT-a.

Referendumska kampanja počinje danom objave odluke o raspisivanju referenduma u Narodnim novinama i traje do 24 sata prije otvaranja glasačkih mjesta na kojima se glasuje o referendumu.

Prvi dio referendumskog procesa na inicijativu građana počinje kada registrirana udruga ili politička stranka, tj. organizacijski odbor počne skupljati potpise za raspisivanje referenduma i traje do trenutka isteka roka za skupljanje potpisa za raspisivanje referenduma.

HRT će tijekom referendumske kampanje organizirati posebne emisije na radijskim i televizijskim kanalima. Za državni referendum posebne emisije realizirat će se na nacionalnim

radijskim i televizijskim kanalima, a za regionalni i lokalni referendum na regionalnim radijskim postajama, na HTV 4 i u regionalnom dnevniku te će na internetskim stranicama biti dostupne sve informacije.

Zastupljenost zainteresiranih strana u posebnim emisijama u programima HRT-a bit će podjednaka. HRT može osigurati da u posebnim emisijama o referendumu ujedno bude zastupljeno mišljenje stručne i nepristrane javnosti.

U slučaju državnog referenduma državni dužnosnici te dužnosnici lokalne i područne (regionalne) samouprave, neće imati povlašten položaj u odnosu prema drugim sudionicima referenduma u programu HRT-a. Njihove redovite aktivnosti neće se koristiti u svrhe promicanja stajališta vezanog za referendum. Informiranje o redovitim aktivnostima državnih dužnosnika i dužnosnika lokalne i područne (regionalne) samouprave bit će u sklopu informativnog programa HRT-a samo kada je riječ o aktivnostima koje proizlaze iz zakonom utvrđenoga djelokruga tijela kojima pripadaju i to bez navođenja njihova stajališta o referendumskom pitanju.

HRT će za sve referendumske kampanje osigurati odgovarajuće i podjednake tehničke uvjete.

Izborna šutnja počinje 24 sata prije referenduma i HRT će u tom vremenu objavljivati samo informacije Državnog izbornog povjerenstva ili drugog povjerenstva zaduženog za provedbu referenduma te informacije ostalih institucija i nepristranih promatrača.

Na dan referenduma HRT je dužan upozoriti građane RH kada se otvaraju i zatvaraju birališta te izvještavati o tijeku referenduma i mogućim kršenjima glasačkog procesa, konferencijama za novinare Državnog izbornog povjerenstva, ostalih mjerodavnih tijela uključenih u provedbu referenduma i nepristranih promatrača.

HRT će na dan referenduma, nakon zatvaranja glasačkih mjesta, organizirati posebne emisije na radijskim i televizijskim kanalima u kojima će javnost izvijestiti o rezultatima referenduma.

U slučaju prigovora sudionika referenduskog procesa na način njihova predstavljanja, to jest o zastupljenosti ili učestalosti njihova pojavljivanja u emisijama HRT-a, stručno mišljenje o opravdanosti prigovora davat će Državno izborno povjerenstvo, županijska izborna povjerenstva, Izborno povjerenstvo Grada Zagreba, gradska i općinska izborna povjerenstva i općinska izborna povjerenstva na zahtjev podnositelja prigovora.

IV. PROMIDŽBENE PORUKE NA HRT-u

HRT neće emitirati niti primati narudžbe za emitiranje komercijalnih poruka koje se odnose na referendumsko pitanje, a koje dolaze od zainteresiranih strana u referenduskom procesu.

HRT će emitirati samo poruke Državnog izbornog povjerenstva ili drugih mjerodavnih tijela koje se odnose na prava i obveze birača.

V. ZAVRŠNE ODREDBE

Provedbu ovih pravila u HRT-u pratit će Povjerenstvo HRT-a koje imenuje Glavni ravnatelj HRT-a.

Za sve moguće sporne slučajeve potrebno je zatražiti uputu i mišljenje Državnog izbornog povjerenstva.

Kršenje ovih pravila, kao i drugih općih akata HRT-a te zakonskih i podzakonskih propisa u vezi s referendumom predstavlja povredu obveza iz radnog odnosa.

Ova pravila stupaju na snagu danom objave na oglasnoj ploči HRT-a.

Ova pravila objavljuju se na internetskim stranicama HRT-a te na stranicama teleteksta HRT-a.

Ova pravila se nakon stupanja na snagu dostavljaju Državnom izbornom povjerenstvu.

Glavni ravnatelj HRT-a

Goran Radman, v.r.

Ova pravila objavljena su na oglasnoj ploči HRT-a dana 19. travnja 2013., kada su i stupila na snagu.

v.d. Glavne tajnice HRT-a

Alja Ljubić Budanko, v.r.